

J. J. VAN GEUNS, *De Landschappen der Ziel*. Bussum, C. A. J. van Dishoeck, 1936.

Van Geuns is een merkwaardig dichter. Zijn poëzie is zijn leven geworden. En op deze wijze drukt zij in den vorm van een dikwijls zeer plastische symboliek „de landschappen” uit van zijn ziel. Er zijn maar weinige gedichten in dezen bundel, die geen „introvers” karakter dragen. De meesten ver-beelden een stuk van des dichters psychische wereld en staan buiten eenig onmiddellijk verband met de zintuigelijk ervaarbare realiteit.

Toch kan deze dichter „plotseling” (althans zoo is de indruk, die een dergelijk gedicht op den lezer maakt) een vers schrijven, dat een intense belangstelling voor een gebeurtenis, die zich in de „buitenwereld” afspeelt, verraaft. Zoo b.v. het gedicht „Ballade der Russische kinderen”, dat in 1931 in „De Gids” verscheen en dat als een der beste verzen van dezen bundel moet worden beschouwd.

Bij het rijper-worden heeft Van Geuns’ poëzie aan vastheid gewonnen. Het zwevende, aarzelende, dat eertijds wel eens eigen aan zijn werk was, heeft hij geheel overwonnen. Al is zijn vers nog niet altijd even overtuigend van toon, „slap” is het niet meer. En daarmee zijn ook alle gevaren van des dichters vruchtbaarheid op non-actief gesteld. De zelf-kritiek heeft blijkbaar de teugels strak in handen. Moge het zoo blijven!

ROEL HOUWINK

WILLEM DE GEUS, *Wilde Vaart*. Den Haag, H. P. Leopolds U.M., 1936.

Wat dit boek zoo sterk maakt, is zijn eerlijkheid. Dit is geen romantisch verhaal over het leven op zee, maar een brok zilt en ruig realisme, geteekend naar de werkelijkheid en toch... méér dan een naturalistische copy, die het hebben moet van allerlei „natuurgetrouwe” détails.

Een kenmerkend teeken des tijds is, dat dit boek, dat voor Nederland aangewezen werd om mede te dingen in een internationale roman-prijsvraag, niet voortgekomen is uit den kring der „litteratoren”, maar geschreven werd door iemand met een volstrekt onbekenden naam.

Trouwens, wie zal zeggen, of deze auteur in staat is tot het schrijven van een tweede boek van gelijk gehalte! Het zou best kunnen zijn, dat hij in dezen roman al wat hij te geven heeft, gegeven had. Dergelijke gevallen zijn, vooral tegenwoordig, nu zoo vaak het levensbeeld van den enkelen mensch zich in zeer hooge mate door ingrijpende ervaringen heeft verdicht, niet zeldzaam. Men denke aan de z.g. „Bekentnis-literatur”, die een soortgelijk karakter draagt en waarbij eveneens de opzichzelfstaande uiting sterk op den voorgrond staat. Hier zijn geen auteurs aan het woord, die in een reeks van werken de vruchten hunner dichterlijke verbeelding tot rijpheid komen laten, doch met dichterlijke verbeeldingskracht begaafde menschen, die door het leven zoozeer in het nauw gedreven werden, hetzij door revolteerende